

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 24. augusta 2021

Počet členov rady vlády: 35
Počet prítomných členov rady vlády : 25 z toho 24 s hlasovacím právom
Hostia: 5

Prezenčná listina je prílohou zápisu.

Čas rokovania: od 10:00 hod. do 12:15 hod.

Miesto rokovania: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
zasadacia miestnosť č. 117

Otvorenie:

Milan Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda rady vlády

- privítal všetkých členov rady vlády a hostí na zasadnutí rady vlády
- skonštatoval, že rada vlády je uznášaniaschopná a môže prijímať závery
- dal odsúhlasiť návrh programu v nasledovnom znení:
 1. **Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030**
 2. **Prieskum o postavení starších ľudí, sociálnych službách a opatrovníckom práve v spoločnosti**
 3. **Správa zo Senior linky a Poradensko-informačného centra za rok 2020**
 4. **Rôzne.**

Záver :

Rada vlády schvaľuje program zasadnutia rady vlády v predloženom znení.

- odovzdal menovacie dekréty novým členom rady vlády: štátnej tajomníčke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR p. Svetlane Síthovej, zástupcovi Konfederácie odborových zväzov SR p. Petrovi Rampašekovi a p. Jane Moravčíkovej z Fóra pre pomoc starším.

1. Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 -2030 (ďalej aj ako „program“)

Predseda rady vlády M. Krajniak odovzdal slovo K. Repkovej z Inštitútu pre výskum práce a rodiny, aby uviedla a predstavila predložený materiál a zároveň informoval o rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR, ktorá predchádzajúci deň tento program prijala s drobnými pripomienkami.

Kvetoslava Repková – Inštitút pre výskum práce a rodiny

K. Repková spolu s I. Dúbravskou zrekapitulovala výsledky dvojročnej práce, kedy s generálnou riaditeľkou sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR a jej tímom začali prvé konceptualizačné úvahy o novej dekáde k otázke verejnej podpory aktívneho starnutia.

Výslednej podobe materiálu predchádzalo množstvo práce, pracovných stretnutí, aktívna spolupráca odborníkov. Pri princípoch práce sa tím odborníkov držal – kontextuality, systémovosti a systematičnosti, komplementarity a participatívnosti, čo K. Repková postupne vysvetlila.

V rámci medzinárodných kontextov spomenula kľúčové dokumenty od roku 2002 „*WHO – Politický rámec pre aktívne starnutie*“, na tento plán reagovalo OSN vydaním „*Madridského medzinárodného akčného plánu pre starnutie*“ a do regionálneho európskeho priestoru pretavenej vo forme „*Regionálnej implementačnej stratégie*“, ktorá sa každých päť rokov odpočtuje a pána ministra s jeho tímom na budúci rok čaká štvrté odpočtovanie a účasť na medzinárodnej vedeckej konferencii k vyhodnocovaniu progresu a výziev k otázkam aktívneho starnutia.

Samotný výstup je štruktúrovaný tak, ako majú byť dokumenty strategickej povahy štruktúrované, bol zadaný globálny cieľ, spoločenské zadanie a cieľová skupina dokumentu. Následne boli formulované koncepčné východiská a princípy tvorby dokumentu. Bolo definovaných 9 vecných domén, kde každá jedna doména mala vymedzený svoj strategický cieľ, v rámci strategického cieľa bolo viacero operatívnych cieľov a v rámci každého operatívneho cieľa jeden alebo viacej opatrení.

Na záver K. Repková poďakovala za pozornosť, vyjadrila vďaku za dôveru pri zverení tejto úlohy a vyslovila poďakovanie generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR za excelentné organizačné zázemie pre odbornú prácu, ktorú poskytla. Následne odovzdala slovo I. Dúbravskej z odboru dávok sociálneho poistenia, sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR, ktorá aj v mene generálnej

riaditeľky sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR J. Polakovičovej Kolesárovej priblížila prítomným proces tvorby a pripomienkovania tohto dokumentu.

Ivana Dúbravská – sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia MPSVR SR

I. Dúbravská účastníkov zasadnutia rady oboznámila v stručnom prehľade s legislatívnym procesom predkladaného materiálu a zároveň aj štádiami postupu, ktorými musí tento materiál ešte prejsť. K medzirezortnému pripomienkovému konaniu I. Dúbravská informovala, že bolo vznesených 107 pripomienok, z toho bolo 59 zásadných. Rozporové konania sa uskutočnili na expertnej úrovni a na úrovni štátneho tajomníka MPSVR SR s Protimonopolným úradom SR, Občianskym združením Bez bariéry, MZ SR, MŠVVŠ SR, MIRRI SR a MF SR. Okrem MF SR sa podarilo všetky rozpory odstrániť. S rezortom financií rozpor pretrváva kvôli navrhovanému opatreniu – vzniku nového útvaru v rámci štruktúry MPSVR SR zameraného na koordináciu, monitoring, vyhodnocovanie a riadenie rizík a zmien spojených s implementáciou Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030, kde sa požaduje navýšenie počtu zamestnancov a s tým súvisiace finančné krytie a opatrenia. V rámci vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania boli oslovené relevantné subjekty, predovšetkým ministerstvá, aby poskytli stanoviská v rámci svojej pôsobnosti o obsahu a spôsobe financovania a tie zjednotili s plánom obnovy. Po schválení Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 sa bude prvý odpočet robiť v júni 2023. Zo strany rezortu práce bol podaný návrh, aby bol národný program pravidelne v dvojročných cykloch aktualizovaný. Dôvodom je desaťročné obdobie, v ktorom sa vyvíja a mení spoločenská a ekonomická situácia, v takom prípade je potrebná, dokonca žiadúca aktualizácia. Nedostatkom starého NPAS-u bola práve neaktuálnosť.

Po prezentácii predloženého materiálu **predseda rady vlády** otvoril **diskusiu** k danému bodu rokovania:

Ján Lipiansky – predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku a druhý podpredseda rady vlády

J. Lipiansky pozitívne ohodnotil predložený materiál, ktorý vníma ako úvod do konkrétnej práce. V programe sú špecifikované široké témy a práca je rozvrhnutá na ďalšie roky, čo z jeho pohľadu nie je pre túto generáciu seniorov. Ďalej pripomenul zohľadnenie špecifik Slovenska v tomto materiáli, ktoré sa nedajú použiť vo všeobecnej rovine, vysvetlil rôznorodosť

podmienok v krajinách EÚ. Toto sa mu javí ako vážna vec. J. Lipiansky vzniesol pripomienku zapracovať do materiálu k jednotlivým opatreniam, ktorých sa to týka ako účastníkov spolupráce seniorské organizácie a to všade tam, kde je to potrebné.

Predseda rady vlády M. Krajniak požiadal K. Repkovú o reakciu k návrhu J. Lipianského.

K. Repková vysvetlila, že v prvých verziách dokumentu boli vznášané pripomienky ohľadne definície seniorských organizácií, vytykané boli nezjednotené pojmy v rámci názvoslovia. Niekde boli uvedené mimovládne organizácie, niekde seniorské organizácie, niekde sa uvádzali obce a mestá, na inom mieste regionálne úrady. Bolo niekoľko spôsobov, pod ktorými mohli byť myslené a zahrnuté seniorské organizácie. Prvým spôsobom bolo, že sa začalo hovoriť o územnej správe a to z dôvodu, že územná správa má v sebe aj regionálnu aj miestnu správu, zjednotilo sa aj to, že z teórie verejnej správy pojem mimovládna organizácia v sebe subsumuje aj organizácie občianskeho sektora. Ak to bude legitímne aj z hľadiska jednotnosti pojmológie vo verejnej správe a teórii ako takej, tak sa tam tento pojem doplní.

J. Lipiansky pripomenul, že dokument je na dlhé obdobie, z ktorého sa bude vychádzať, preto je dôležité, aby seniorské organizácie boli jednoznačne uvedené na miestach, kde to bude vyžadovať spolupráca s rezortami a v bodoch, ktoré sa týkajú seniorov.

K. Repková uviedla, že je potrebné dohodnúť to procesne. Môžu byť dve cesty a to – tam kde sa uvádza mimovládne organizácie automaticky dať vrátane seniorských organizácií, čo ale nemusí byť pravda a nemusí byť konštruktívne. Preto by navrhla, aby sa dokument zaslal pánovi podpredsedovi, príp. niekomu, kto bude určený, alebo trom reprezentatívnym organizáciám a do nejakého definitívneho termínu doplnili v tých častiach, kde sú uvedené mimovládne organizácie formuláciu vrátane seniorských organizácií a to v tých opatreniach, kde skutočne cítia, že budú vedieť prebrať zodpovednosť.

Predseda rady vlády M. Krajniak súhlasil s návrhom J. Lipianského s tým, že výraz „seniorské organizácie“ sa zapracuje do materiálu všade tam, kde to bude možné a potrebné a podľa konkrétnych pripomienok, ktoré budú zaslané.

Peter Mach – Združenie kresťanských seniorov Slovenska

Ako predstaviteľ druhej seniorskej organizácie pozitívne ohodnotil predložený dokument. Združenie v tomto programe pokladá za veľmi dôležitú doménu 4.8. – „*Politiky aktívneho*

starnutia bližšie občanom a ich riadenie“,¹ v ktorom sa počíta so zriadením útvaru ministerstva práce, ktorý by mal na starosti koordináciu, kontrolu a monitoring tohto dokumentu. Pre seniorov je to pokus vybudovať prvý taký útvar, ktorý by zabezpečil istý servis, sledovanie úloh a podobne, čo súvisí s doménou 4.8, cieľ 3, opatrenie 2 - „*Ustanovenie mechanizmu finančnej podpory bežnej činnosti kľúčových seniorských organizácií*“². Považuje za správne navrhnuté opatrenie v cieľi 3, kde sa navrhuje urobiť databázu – prieskum, zistiť a zvalorizovať, aké v skutočnosti existujú seniorské organizácie a na základe toho diskutovať o finančnej podpore. Za ďalšie dôležité opatrenie považuje P. Mach to, ktoré je navrhnuté v cieľi 2, opatrenie 1, tej istej domény - „*Zefektívnenie činnosti Rady vlády SR pre práva seniorov a pre prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie ako inštitucionálnej bázy participácie zástupcov cieľovej skupiny starších ľudí*“³. Z dôvodu efektívnejšej práce rady vlády do budúcnosti P. Mach navrhol, že by stálo za úvahu vytvoriť pracovné skupiny, ktoré by jej činnosť zintenzívnili. V poslednej doméne 4.9, cieľ 2 – „*Politika podpory aktívneho starnutia založená na dátach, priebežnom monitoringu a dôkazoch*“⁴ – upozornil na dôležitosť zberu dát týkajúcich sa seniorov. Pripomenul, že skupina seniorov je značne heterogénna a čím ďalej tým početnejšia, na čo poukazujú aj demografické údaje, ktoré sú pekne v správe zahrnuté. Zároveň sa pripojil k vznesenej pripomienke J. Lipianskeho o tom, aby sa pojem „seniorské organizácie“ doplnil v dokumente.

Lubica Gálisová – prezidentka Fóra pre pomoc starším – národná sieť

Po podrobnom oboznámení sa s dokumentom konštatovala jeho dôležitosť najmä pre zlepšenie života starších ľudí. Pripomenula, že fórum je v rámci štruktúr programu zapojené. Podľa názoru L. Gálisovej, je potrebné zabezpečiť kvalitnú starostlivosť o starších ľudí, chrániť ich dôstojnosť a toto sa nachádza v predloženom dokumente, ktorý vychádza z medzinárodných organizácií a implementuje sa do národných verejných politík. Spomenula aj prípravu charty na ochranu starších a senior linku, ktorú má fórum zriadenú. Túto linku vnímajú ľudia ako jednu z veľmi dôležitých pomôcok pre riešenie ich dôstojnosti a rizikových problémov. V rámci toho, že má byť celoslovenská linka ako národná linka uvedená v materiály, vyslovila sklamanie, že senior linka tam nie je zahrnutá a myslí si, že je dôležité, aby tam uvedená bola.

¹ Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030., s.35-36

² tamže. s.36

³ tamže. s.36

⁴ tamže. s.37

Predseda rady vlády M. Krajniak požiadal L. Gálisovú, aby konkrétne definovala pasáž, kde má byť táto pripomienka naformulovaná.

L. Gálisová upresnila – doména 4.7, cieľ 8, opatrenie 3. – „*Poskytnutie rýchlej a dostupnej pomoci starším ľuďom, ktorí sú ohrození násilím v rodinách, prostredníctvom nonstop Národnej linky 0800 212 212*“.⁵ Ďalším podnetom zo strany L. Gálisovej bola požiadavka o doplnenie v doméne 4.9, cieľ 1, opatrenie 2 – „*Podpora programov a aktivít medzigeneračnej výmeny za účelom budovania pozitívnych medzigeneračných postojov*“.⁶ o spoluprácu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, čo vysvetlila potrebou medzigeneračnej spolupráce.

Svetlana Síthová – štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

Štátna tajomníčka rezortu školstva sa vyjadrila k návrhu p. L. Gálisovej a uviedla že zo strany MŠVVŠ SR nie je problém, aby bolo ministerstvo v dokumente, v pasáži spolupracujúcich subjektoch uvedené. Podakovala sa za dokument a za pripomienkové konanie, ktoré bolo veľmi efektívne. Prikláňa sa k verzii opatrnosti a zváženiu, kde je potrebné doplniť seniorské organizácie a to veľmi konkrétne, aby to nebolo kontraproduktívne.

Michal Kotian – predseda KO Jednoty dôchodcov na Slovensku

M. Kotian pozitívne hodnotil celý program, ktorý nebol nikdy tak komplexne pojatý ako je teraz a je veľmi dobre spracovaný. Pridal sa k návrhu J. Lipianského o doplnenie seniorských organizácií. Upozornil na doménu 4.5, cieľ 2, opatrenie 1 „*Podpora voľnočasových aktivít starších ľudí ako nástroja seberealizácie a udržiavania ich sociálnych kontaktov*“.⁷ Na tomto mieste by bolo ideálne, aby sa doplnili seniorské organizácie. Vytvorené organizácie obcou zadefinované v dokumente ako denné centrá, kluby, ktoré svojou činnosťou končia na úrovni mesta, či obce, nereprezentujú seniorskú organizáciu.

Predseda rady vlády M. Krajniak návrh M. Kotiana označil ako ďalšiu pripomienku k materiálu.

⁵ tamže. s.35

⁶ tamže. s.37

⁷ tamže. s.27

Peter Rampašek – Konfederácia odborových zväzov SR

Ako nový člen rady vlády v zastúpení odborov sa vo svojom vystúpení vrátil k zasadnutiu tripartity, na ktorej bol predložený materiál s drobnými pripomienkami schválený. P. Rampašek vyjadril pozitívne hodnotenie spracovaného materiálu a zároveň ako zástupca odborov ocenil snahu rezortu práce zlepšiť život dôchodcov.

Miloš Nemeček – Združenie kresťanských seniorov Slovenska

M. Nemeček sa vyjadril o dokumente ako o položení základu pre tých mladších seniorov, ktorí prídu po tejto spomínanej generácii a dnes ešte netušia o svojom starnutí. Následne sa obrátil na predsedu rady vlády s vierou o vyriešenie dvoch rozporov s Ministerstvom financií SR. Uviedol, že je nesmierne významné, aby koordinačný útvar vznikol. Je všeobecnou snahou, aby sa verejná správa nerozrastala, avšak tu vzniká útvar, ktorý bude mať kľúčový význam. Zároveň podotkol, že rada zasadá trikrát do roka a nemôže byť operatívna a vytvorenie nového útvaru umožní tú praktickú participatívnosť a aj podporu seniorských organizácií. M. Nemeček sa ďalej vyjadril k príspevkom svojich predrečníkov a to k definícii seniorských organizácií. Považuje za potrebné ujasniť si, čo znamená seniorská organizácia a to aj prieskumom a dôslednou analýzou seniorských organizácií, ktoré majú svoju členskú základňu a celoslovenskú pôsobnosť. Jedná sa predovšetkým o to, aby sa to nezamieňalo za žiadne centrá seniorov alebo kluby dôchodcov, za množstvo mimovládok, ktoré pracujú so seniormi.

Predseda rady vlády M. Krajniak dodal, že rozumie dôležitosti vytvorenia spomínaného útvaru, ktorý bude zastrešovať problematiku seniorov ako celku a nevníma to ako rozrastenie verejnej správy.

Predseda rady vlády ukončil rozpravu a dal hlasovať o predloženej materiiáli.

Hlasovanie:	ZA s pripomienkami	23
	PROTI	1
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády :

A) schvaľuje Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 -2030 s pripomienkami

B) bolo prijaté uznesenie č. 102

2. Prieskum o postavení starších ľudí, sociálnych službách a opatrovníckom práve v spoločnosti

Lubica Gálisová – prezidentka Fóra pre pomoc starším – národná sieť

L. Gálisová predstavila materiál, ktorý pripravilo a realizovalo Fórum pre pomoc starším. Materiál sa zaoberá postavením starších ľudí, pričom hlavným problémom je najmä otázka týrania a násilia na starších ľuďoch, ktorí sú najrizikovejšou a najviac odkázanou skupinou na pomoc iných. Bol zrealizovaný prieskum na základe odborných seminárov, zastúpených nielen staršími, ale aj odborníkmi, zástupcami poskytovateľov služieb, samosprávy, zástupcami polície, kde sa o spomínanej téme hovorilo, tam sa definovalo násilie, jeho existencia, prejav, vznik a spôsoby. Najčastejšou a najhoršou formou páchania násilia je psychické násilie, druhou formou je ekonomické násilie. L. Gálisová podotkla, že by bolo dôležité a aj potrebné prijať chartu na ochranu starších na Slovensku, ktorá by tvorila základ pre prijatie ďalších zákonov, ako napríklad aj zákon o dedičskom práve, či opatrovníckom práve. Vyslovila aj názor o opatrovateľskom sektore a pracovníkoch, ktorý je značne podhodnotený. Je potrebné tento sektor posilniť, prijať kódex pracovníka, ktorý pracuje v sociálnych službách. Častokrát sa stretávajú s pracovníkmi, ktorí nemajú na to kvalifikáciu, pracujú len na základe absolvovaného kurzu, chýba im empatia, ktorá je veľmi dôležitá na to, aby tá starostlivosť bola poskytovaná na úrovni. Ako gestori v rámci národného plánu považujú za dôležité pracovať s mládežou, s mladými ľuďmi. Je významné, aby bola mládež vychovávaná k úcte a vzťahu k starším ľuďom, toto v spoločnosti chýba, čo sa prejavuje na prípadoch, kedy dochádza k týraniu práve od vlastných detí a vnukov, častokrát sú to mimoriadne vážne a drastické prípady. Ďalším výsledkom zo spomínaného prieskumu bola aj skutočnosť, že o týchto problémoch sa nevie, často sa stáva, že ani samospráva tieto problémy nevie riešiť a to z dôvodu chýbajúcej legislatívy a zároveň aj problému starších, ktorí sa boja o ňom hovoriť, majú strach z následnej reakcie. L. Gálisová informovala, že seniori nechcú volať na políciu, skôr volajú na fórum. V prípade zistenia zlého zaobchádzania a zistenia vážnosti situácie fórum reaguje. Seniori sa obracajú na fórum aj s inými otázkami ohľadne pandémie, ohľadne očkovania, hľadali pomoc pri ohrození ich zdravotného stavu v čase pandémie. L. Gálisová s cieľom zníženia zlého zaobchádzania v zariadeniach navrhla ich kontroly, ktoré by prichádzali na podnet klienta a neboli by vopred nahlásené.

Predseda rady vlády M. Krajniak sa poďakoval za prednesené, zaujímavé a inšpiratívne informácie a vyslovil aj vďaku za prácu, ktorú fórum pod jej vedením vykonáva a ktorá má zmysel, ako i samotné iniciatívne návrhy Fóra pre pomoc starším. O predložennom informatívnom materiály dal hlasovať.

Hlasovanie:	ZA	24
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády :

A) berie na vedomie materiál - Prieskum o postavení starších ľudí, sociálnych službách a opatrovníckom práve v spoločnosti

B) bolo prijaté uznesenie č. 103

3. Správa zo Senior linky a Poradensko-informačného centra za rok 2020

Eubica Gálisová – prezidentka Fóra pre pomoc starším – národná sieť

E. Gálisová informovala, že v rámci poradenského centra a senior linky roku 2019 mali 4000 podnetov, v roku 2020 to bolo cez 21000 a v tomto roku od januára do júna 13307 podnetov, nie každý z tých podnetov je riešený inštitúciou. E. Gálisová spomenula dva ťažké prípady, ktorý jeden sa im podaril vyriešiť, druhý je v štádiu riešenia. Najviac prípadov sa týka dedičstva a zlého zaobchádzania.

Skonštatovala, že starší ľudia považujú senior linku za dôležitú, lebo sa obracajú na linku s vedomím pomoci a to nielen v prípadoch páchania násilia, ale vnímajú linku aj ako poradenstvo. V prípade problému fórum ako inštitúcia vie vec posunúť ďalej organizáciám, ktoré môžu a vedia pomôcť. Fórum veľmi dobre spolupracuje s p. Stavrovskou (komisárka pre osoby so zdravotným postihom. – pozn.), ktorá pomáha riešiť mnohé prípady a ktoré sa fórumu podarilo vyriešiť, pričom sa dá hovoriť o stovkách.

Predseda rady vlády M. Krajniak poďakoval E. Gálisovej a dal o predloženej informácii hlasovať:

Hlasovanie: ZA	24
PROTI	0
ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády :

A) berie na vedomie materiál - Správa zo Senior linky a Poradensko-informačného centra za rok 2020

B) bolo prijaté uznesenie č. 104

4.Rôzne

Peter Rampašek – Konfederácia odborových zväzov SR

P. Rampašek ocenil existenciu senior linky, kde majú možnosť starší ľudia volať a nejakým spôsobom žiadať o pomoc. Z vlastnej skúsenosti pozná problém opatrovateliek a ich práce, u konkrétnych klientov ide o náročnú službu. Vyskytujú sa prípady, keď senior napáda opatrovateľku. Je to kontakt dvoch ľudí, ktorí sú v tej domácnosti a nikto z vonka nevidí ako tie vzťahy vyzerajú. Druhá alternatíva alebo možnosť je opatrovanie z rodiny a aj tam sa nájdu vzťahy, ktoré sú častokrát zlé, najmä pod vplyvom vonkajšieho prostredia. Rozpady manželstiev, zlá ekonomická situácia, nervozita, mladí majú svoje vlastné existenčné problémy a u seniora vidia, že ak má nejaké peniaze, zhodnotia to ako nadbytok seniora, ktorý už toľko nepotrebuje. Naozaj sa potom stáva to, že v dedičskom konaní neostane po seniorovi nič. Je za to, aby sa dedičské právo upravilo takým spôsobom, aby vznikla istota, že senior počas svojho života má zabezpečený dôstojný život, svoje potreby bez toho, aby ho niekto ohrozoval, či už z rodiny alebo zvonku. Zároveň podotkol, že táto téma je do budúcnosti veľmi zaujímavá a treba sa jej venovať, ocenil predložený materiál a prácu, ktorou fórum pomáha seniorom.

Vendelín Leitner – štátny tajomník Ministerstva vnútra SR

Štátny tajomník MV SR ocenil spracovanie predložených materiálov a ich prezentáciu. Témou násilia sa MV SR zaoberá intenzívne, čoho dôkazom sú vydávané správy o kriminalite páchanej na senioroch. Rezort vnútra je pripravený na aktívnejšiu spoluprácu a diskusiu o danej problematike.

K. Repková vstúpila do diskusie s tromi poznámkami k predneseným informáciám. V prvej upozornila na dobu, kedy bola pri ohlasovaní svetovej dekády zdravého starnutia 2020-2030 v januári uvádzaná aj prvá svetová správa o ageizme. Ku ageizmu nie je pristupované len vo vzťahu k starším ľuďom, ale aj vo vzťahu akejkoľvek fáze života, kedy človek môže byť z titulu veku aj toho, že je dieťa, nejakým spôsobom znevýhodňovaný v prístupe k verejným statkom a službám. V druhej poznámke upozornila na etický kódex zamestnanca, zamestnankyne v sociálnych službách. Prvý etický kódex sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce bol komorou schválený v roku 2015 a v marci tohto roku bol aktualizovaný. Tretia informácia sa týkala dedičského konania vzhľadom na opatrenia z programu, ktoré sa budú týkať budúceho obdobia, tým sa mnohé spomínané dotazy dedičského konania opatria, prípadne sú už opatrené. Posledným príspevkom, ktorý sa netýkal predošlých vystúpení, bola informácia K. Repkovej o výskumnej úlohe a jej zamerania na to, ako podporiť zamestnancov a zamestnankyne v sociálnych službách v preventabilite krízových situácií spôsobených aj pandemickými, čo nemusí byť len v prípade covidu, môže to byť aj iná krízová situácia v kontexte pracovných podmienok týchto ľudí. Kontrakt bude v budúcom roku podpísaný medzi ministerstvom práce a Inštitútom práce a rodiny. K. Repková položila otázku na predsedu rady vlády ohľadne pracovnej skupiny na MPSVR SR, ktorá sa mala vytvoriť za účelom riešenia problematiky prevencie násillia na senioroch. Inštitút tam nominoval p. Repkovú.

Predseda rady vlády odpovedal na otázky K. Repkovej a zároveň vyslovil presvedčenie, že v krátkom čase bude vedieť podať stručnú informáciu o ďalšom smerovaní spomínanej pracovnej skupiny.

Iveta Ďurišová – Združenie samosprávnych krajov – SK8

Po úvodnom slove poďakovala a vyzdvihla nesmiernu pomoc nielen pri riešení minuloročnej situácie v zariadeniach počas pandémie, ale aj absolútnu podporu zo strany MPSVR SR, hlavne odboru krízového manažmentu, ktorý pod vedením p. Hudáka odviedol kvalitnú prácu na profesionálnej úrovni. Ďalej p. Ďurišová spomenula úroveň poskytovaných služieb z pohľadu vzdelanostnej úrovne opatrovateľov v zariadeniach a informovala o snahe otvorenia nového učebného odboru s trojročnou dĺžkou štúdia, ktorý by nahradil momentálne kurzy opatrovateľov a tým by sa zvýšila úroveň poskytovaných služieb klientom v zariadeniach. Potom vyzvala aktívnych seniorov z radov seniorských organizácií, aby v rámci

dobrovoľníckej, prípadne inej činnosti, navštevovali zariadenia sociálnych služieb a obetovali nejaký čas rozhovormi so seniormi, ktorí trpia samotou.

Predseda rady vlády M. Krajniak sa poďakoval za spoluprácu s vyššími územnými celkami, za solidaritu v čase pandemickej situácie, za to, že pomáhali pri distribúcii všetkých tých osobných ochranných pomôcok a prostriedkov a nerozlišovali medzi štátnymi a neštátnymi zariadeniami a boli vždy nápomocné.

Iveta Ďurišová – poďakovala predsedovi rady a dala prísľub, že jeho slová bude tlmočiť na zajtrajšom online stretnutí riaditeľov odborov. Následne vyjadrila poľutovanie, že v momentálnej situácii sa nerobí výber sociálnych pracovníkov ale skôr nábor. Pripomenula tiež nepravdivosť niektorých štatistík, ktoré uvádzali vysokú úmrtnosť seniorov v zariadeniach.

Predseda rady vlády M. Krajniak uviedol, že v štatistikách, ktoré sa priebežne robia na počet zomretých v zariadeniach sociálnych služieb na covid, tak podľa európskych štatistík, ak nie sme najlepší, tak sme na prvých troch miestach. A to je aj vďaka práci odboru krízového manažmentu MPSVR SR, ktorému sa podarilo stmelit' všetkých dotknutých, VÚC, mestá, obce, zriaďovateľov, podarilo sa do toho zapojiť externé prostredie, Ministerstvo zdravotníctva SR. Niekedy sa muselo ísť priamo do zariadenia, hoci situácia bola zlá. Inokedy pomohla pri zlej situácii, či kríze zamestnancov, zamestnávateľov telefonická konzultácia.

Marta Gregušová – Združenie kresťanských seniorov Slovenska

Reagovala na výzvu I. Ďurišovej a potvrdila aktívnu účasť členov ich združenia kresťanských seniorov v Trenčíne, ktorí sa ako dobrovoľníci podieľajú na pomoci v hospicioch v rôznych oblastiach.

Michal Kotian potvrdil, že aj členovia Jednoty dôchodcov na Slovensku sa aktívne zúčastňovali na rôznych podujatiach, ktoré aj sami organizovali v rámci zariadení a tak sa starali o program seniorov. Mrzí ho, že s týmito ľuďmi z dôvodu uzatvorenia zariadení kvôli pandémie stratili kontakt.

Lubica Gálisová ako príklad viedla akciu s mladými ľuďmi, žiakmi základnej školy, ktorí navštevovali zariadenia, za čo boli títo mladí ľudia ocenení cenou Mariána Ondáša. Malo to veľmi dobrý vplyv nielen na klientov zariadení, ale aj na mladých ľudí, ktorí si z toho vzali aj

inšpirácie do života. Výchova mládeže sa prejaví aj v klíme spoločnosti, je dôležité spojiť tieto dve generácie, aby mala z toho úžitok celá spoločnosť.

Milan Laurinc, Ministerstvo zdravotníctva SR

V úvodnom slove sa M. Laurinc poďakoval za dobre spracovaný materiál. Pozitívne vníma informáciu uvedenú v správe, kde nenašiel zmienku o nedostatočnej, nedostupnej a chýbajúcej, respektíve nekvalitnej zdravotnej starostlivosti. Nadviazal na slová K. Repkovej a zvýraznil dôležitosť terminológie a správnej definície určitých oblastí v pracovných profesiách zdravotných sestier a ich rozdielnosť. V niektorých prípadoch u klientov dochádza k zámene profesie a tým aj k nepochopeniu poskytovanej služby. M. Laurinc tak isto spomenul starnutie profesie sestier a návrh nového študijného odboru zo strany SK8 vníma veľmi pozitívne a súhlasí s predrečníkmi o nedostatočnosti kurzov v rámci poskytovania služieb klientom v zariadeniach.

Predseda rady vlády M. Krajniak poďakoval za príspevky a za účasť všetkým prítomným a ukončil zasadnutie rady vlády.

V Bratislave, 24. augusta 2021

Zapísala:

Lucia Danišovská, tajomníčka rady vlády

Schválil:

Milan Krajniak, predseda rady vlády

Zvukový záznam zo zasadnutia rokovania Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politik procesu starnutia populácie je k dispozícii v spise.